

Guía Docente				
Datos Identificativos			2023/24	
Asignatura (*)	Técnicas de modificación de conduta nos trastornos da linguaxe e a comunicación		Código	652G04024
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Bueno Palomino, Ana Maria	Correo electrónico	ana.bueno@udc.es	
Profesorado	Bueno Palomino, Ana Maria	Correo electrónico	ana.bueno@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Nesta materia proporciónase ao alumno/a formación teórico-práctica acerca dos fundamentos conceptuais e metodolóxicos da Modificación de Conduta, así como das distintas técnicas de intervención desta disciplina aplicadas aos trastornos da linguaxe e a comunicación.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.
A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, atrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as plurideficiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por privación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A12	Realizar unha avaliación tras a intervención.
A13	Coñecer os principios xerais de la intervención logopédica.
A15	Coñecer e aplicar os modelos e as técnicas de intervención.
A24	Coñecer o concepto de Logopedia, obxecto e método; A profesión de logopeda; A Historia da Logopedia; A deontoloxía e a lexislación relevante para o exercicio profesional.
A25	Coñecer a organización de institucións educativas, sanitarias e sociais.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B14	Destreza e empatía nas relacións interpersoais.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título

Conocer los principios generales de la intervención logopédica.	A2 A6 A7 A12 A13 A24 A25		
Conocer y aplicar los modelos y las técnicas de intervención.	A15		
Capacidad de observar y de escuchar de forma activa.		B8	
Capacidad de organizar y planificar		B9	
Destreza y empatía en las relaciones interpersonales		B14	
Trabajar en equipo y, en su caso, de forma interdisciplinar.		B24	
Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.			C3

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Fundamentos conceptuais e metodolóxicos da Modificación de Conduta	Introdución. Supostos básicos. Clasificación das técnicas.
Tema 2. Técnicas operantes para o desenvolvemento de condutas	Marco teórico. Procedementos. Aplicacións.
Tema 3. Técnicas operantes para a redución de condutas	Bases teóricas. Procedementos. Aplicacións.
Tema 4. Técnicas operantes: Sistemas de organización de continxencias	Introdución. Economía de fichas. Contratos conductuales.
Tema 5. Técnicas de modelado	Introdución. Procesos da aprendizaxe observacional. Variables que inflúen na eficacia. Procedementos de aplicación. Variantes. Aplicacións.
Tema 6. Técnicas de control da activación.	Introdución. Técnicas de relaxación. Control da respiración. Aplicacións.
Tema 7. Técnicas de exposición e Desensibilización Sistemática	Bases teóricas. Procedemento de aplicación. Variacións. Ámbitos de aplicación.
Tema 8. Técnicas de biofeedback	Introdución y bases teóricas. Procedemento. Aplicacións.
Tema 9. Adestramento en habilidades sociais	Bases teóricas. Compoñentes da técnica. Procedemento. Aplicacións.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A6 A7 A12 A13 A15 A24 A25	23	23	46
Presentación oral	A2 A6 A7 A12 A13 A15 A24 A25	9	9	18
Estudo de casos	A12 A15 B8 B9 B14 B24 C3	9	9	18
Proba obxectiva	A15 B9	1	58	59
Atención personalizada		9	0	9
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Sesión maxistral	Sesións de exposición dos contidos básicos do programa.
Presentación oral	Sesións interactivas nas que se exporá contido complementario e resolveranse dúbidas sobre o exposto nas sesións maxistrais.
Estudo de casos	Sesións interactivas nas que terá lugar a presentación de casos prácticos e posterior análise e discusión dos mesmos.
Proba obxectiva	Ao finalizar o curso realizarase unha proba obxectiva para avaliar os coñecementos do alumnado sobre os contidos básicos e complementarios presentados nas sesións maxistrais e nas sesións de presentación oral

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Orientación no traballo individual a desenvolver para a análise de casos prácticos planteados en el aula.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A12 A15 B8 B9 B14 B24 C3	Valorarase a análise dos casos prácticos.	20
Proba obxectiva	A15 B9	Realizarase un exame final da materia consistente nunha proba obxectiva sobre os contidos básicos e complementarios do programa impartidos nas sesións maxistrais e nas sesións de presentación oral.	80

Observacións avaliación
Para superar a materia será REQUISITO IMPRESCINDIBLE: obter unha CUALIFICACIÓN MÍNIMA DE 5 PUNTOS (nunha escala 0 - 10) NO EXAME FINAL DA MATERIA. En aplicación da "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes de grao na UDC", na avaliación dos alumnos aos que se recoñeceu a condición de estudantes a tempo parcial e a correspondente dispensa académica, só terase en conta a nota obtida no exame final, cuxo peso na avaliación será do 100%, podendo así obter a cualificación máxima sen asistir á análise e discusión dos casos prácticos. Avaliación 2ª Oportunidade: seguiranse a mesma metodoloxía e criterios que na primeira, mantendo a nota obtida na análise de casos prácticos.

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Labrador, F.J. ((2008)). Técnicas de Modificación de Conducta. Madrid: Pirámide. - Labrador, F.J., Cruzado, J.A. y Muñoz, M. ((2004)). Manual de Técnicas de Modificación y Terapia de Conducta. Madrid: Pirámide - Martin, G. y Pear, J. ((2008)). Modificación de Conducta (8ª ed.). Madrid: Pearson - Olivares, J. y Méndez, F.X. ((2005)). Técnicas de Modificación de Conducta (2ª ed.). Madrid: Biblioteca Nueva - Olivares, J., Macià, D., Rosa, A. I. y Olivares, P.J. ((2013)). Intervención psicológica. Estrategias, técnicas y tratamientos. Madrid: Pirámide - Ruiz, M.A., Díaz, M.I. y Villalobos, A. ((2012)). Manual de Técnicas de intervención Cognitivo Conductuales. Bilbao: Desclée de Brouwer --
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías